

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠТИTU

INDUSTRISKE SVOJINE

KLASA 70 (1)

IZDAN 1. MAJA 1927.

PATENTNI SPIS BR. 4224.

Hermann Deutsch, Berlin, Lichtenfelde.

Uredjenje za pisanje i crtanje.

Prijava od 11. oktobra 1923.

Važi od 1. avgusta 1925.

Traženo pravo prvenstva od 8. februara 1923. (Nemačka).

Poznata su uredjenja za pisanje i crtanje, kod kojih je iznad jedne podloge, koja je zatvoreno obojena i koja je nešto lepljiva, na pr. od voska, parafina ili tome slično, namešten providan list hartije ili jedan sloj materije ili tome slično i kod kojih se natpis ili nacrt izradjuje pomoću pisaljke time, što pisaljka pritiskuje list hartije ili tome slično na povučena mesta prema nešto lepljivoj podlozi, što ima za posledicu prijanjanje ili lepljenje ovih mesta na podlozi i time pojavljivanje natpisa ili nacrta u boji podloge. Za brisanje natpisa ili nacrta potrebno je kod poznatih uredjenja ponova podići list hartije ili tome slično od lepljive podloge.

Uredjenje za pisanje i crtanje, koje obrazuje predmet pronalaska odnosi se dakle na jedno takvo izvodjenje pomenutog uredjenja za pisanje i crtanje kod koga nije više potrebno podignuti list hartije ili druge pisače površine od lepljive podloge, što povećava vreme upotrebe poznatih uredjenja i omogućava stabilniji način izrade iste.

Bitnost pronalaska leži u tome, što je između lepljive podloge i lista hartije ili tome sličnog zgodno rasporedjena jedna sprava u obliku trake u širini ili visini lista hartije, koja je prema listu hartije relativno pokretljiva i čijim se pomeranjem oslobadja od podloge prionuti delovi lista hartije na lepljivu podlogu, što izaziva brisanje natpisa ili nacrta. Kod jednog naročilog zgodnog oblika izvodjenja sprave

za pisanje i crtanje, prema pronalasku lepljiva podloga sa providnim listom hartije ili tome slično rasporedjenim iznad ove, nameštena je pomerljivo kao jedinstvena celina u jednoj kaseti za primanje i koja je na prednjoj strani snabdevana jednim prorezom u obliku prozora, tako da se ona gotovo svojom celom dužinom, slično kao poklopac za kasete, može izvlačiti iz kasete za primanje. Pri tom je u unutrašnjosti kasete postavljena paralelno prema otvorenoj ivici iste, i u blizini ove poslednje, jedna trska ili konac od proizvoljnog materijala tako, da on prolazi između lista hartije i lepljive podloge, tako da pri izvlačenju iz kasete, ploča za pisanje ili crtanje, koja se sastoji iz lepljive podloge sa preko nje razapetim listom hartije, traka ili konac, koji se pri tom relativno pomeraju preko ploče za pisanje, ponovo diže zalepljena mesta pisače površine od lepljive podloge, što izaziva brijanje napisu ili crtežu. Pošto se zatim ploča ponovo uvuče u kasetu, ona se može ponovo na prednjoj strani kasete upotrebiti kroz prorez u obliku prozora.

Uredjenje za pisanje i crtanje prema pronalasku izvedeno je dalje, vrlo korisno, na taj način što je iznad lista hartije ili tome slično rasporedjen jedan providan zaštitni sloj iz otpornog elastičnog materijala, kao na pr. list od celona ili celuloze (acetilna celuloza), čija se gornja površina upotrebljava kao površina za pisanje ili crtanje i po kojoj se može pisati

običnom olovkom, a da ne ostaju tragovi boje po zaštitnom listu.

Kod jednog takvog oblika izvodjenja pronalaska, obrazuje se onda ploča za pisanje iz lepljive podloge i jednog dvojnog prevučenog sloja od hartije i zaštitnog lista, a mehanizam za dizanje opet leži izmedju lepljive podloge i lista hartije, koji je pokriven zaštitnim slojem.

Naprava za pisanje i crtanje u obliku kasete, shodno pronalasku, može se naciniti i na taj način, što je okvir u obliku kasete snabdeven na obe bočne strane sa izdubljenjima u obliku prozora i što su nameštene u istom okviru ili jedna ploča za pisanje na obe strane ili dve ploče za pisanje sa naličjem jedna drugoj okrenute.

Na nacrtu su predstavljena dva primera izvodjenja uređenja za pisanje i crtanje prema pronalasku.

Fig. 1. pokazuje u izgledu prvi oblik izvodjenja uređenja za pisanje i crtanje, po pronalasku.

Fig. 2 u preseku po II-II iz fig. 1

Fig. 3 presek po III-III iz fig. 1 i

Fig. 4 jedan deo iz fig. 2 u uvećanoj razmeri.

Fig. 5 i 6 pokazuju u izgledu spreda i preseku dalji oblik izvodjenja uređenja iz ovog pronalaska.

U fig. 1-4 prikazano uređenje za pisanje i crtanje sastoji se iz prijemne kasete —a—, koja se sastoji iz kartona ili sličnog materijala ili metala, sa ivicama pojačanim i načinjenim od povijenih metalnih štapića —b—, i iz same ploče za pisanje, koja je u kaseti —a— nameštena tako, da se može izvlačiti. Ploča za pisanje sastoji se iz jedne osnovne ploče —c— snabevene navlakom od voska, parafina ili tome slično, i iz jednog lista hartije —d— ili tome slično zategnutog kraka ove osnovne ploče —s—, koji je pokriven jednim listom od celuloida, celona ili sličnog materijala. Osnovna ploča —s— mogla bi se naciniti i od metalne ploče na pr. od aluminijumske ploče, na kojoj se onda postavlja tanka ploča od kartona sa lepljivom prevlakom. Veza osnovne ploče —c— sa pravom površinom za pisanje —d, e—, vrši se na gornjoj i donjoj poprečnoj ivici —f— odn. —g— ploča za pisanje i to, kerisno je, tako isto pomoću tankih metalnih lenjirića (lajsnii) kao što je označeno na nacrtu. Pri uvučenoj ploči za pisanje —c, —d— pristupačna je gornja površina zaštitnog sloja —d— kroz otvor —h— u obliku proze, koji je izdubljen na prednjoj strani kasete —a—, i to u cilju pisanja ili tome slično, para-

lelno gornjoj ivici kasete —a— i svega za mali deo udaljen od gornje otvorene ivice —i— kasete —a—, razapet je izmedju obe uzdužne ivice kasete kanap, žica ili konac —k—, ma od koga materijala, tako da on kako to sl. 3 naročito pokazuje, leži obično iznad sanovne ploče —c—. Umesto konca —k— mogla bi se predvideti i uzana traka od hartije, kartona ili metala od ma kog drugog podesnog materijala i ova traka može biti takva da se izvlači, tako da se uređenje za pisanje i crtanje posle izvlačenja trake može postaviti potpuno u prijemni sud —a— oblika kasete kao i tabla za pisanje —c—, —d—, —e—.

Pošto se u kaseti —a— uvučena ploča kao obično ispiše ili nacrti, potrebno je da bi se notice izbrisale, da se ploče —c—, —d—, —e—, kao što se vidi iz fid. 1 izvuče na gore, što izaziva klizanje konca —k— iznad lepljive podloge i podigne mesta na hartiji, koja su se uhvatila za lepljivu podlogu, usled čega zabeleške na površini za pisanje iščezavaju. Ovaj način rada jasno se vidi iz pomoćne slike 4 nacrtane u nešto većoj no prirodnoj razmerni.

Unutarnje površine, —1—, koje se vide kroz otvor —h— prilikom izvlačenja ploče —c—, —d—, —e—, kao i naličje kasete —a— ili je, što je korisno, načinjen u obliku table za zabeleške a za prijem trajnih notica ili je snabdeven kakvim celishodnim tiskom (stampom) u danom slučaju i reklamama.

U kaseti —a— može biti i ispod table za pisanje —c—, —d—, —e—, postavljena poštanska karta sa slikom ili ma kakva slika, koja se samostalno može videti iz kasete.

Najzad je mogućno da se uređenje za pisanje i crtanje načini tako, da zaštitni sloj —e— bude u kaseti učvršćen a da se samo osnovna ploča —c— sa slojem papira izvlači.

U primeru izvodjenja, pokazanom u fig. 5 i 6, obično načinjena ploča za pisanje ili crtanje, koja se sastoji iz osnovne ploče —c— i lista hartije —d— i zaštitnog lista, koji preko nje leži, rasporedjena tako, da se ne može pomerati u pločastoj kaseti —a— snabdevenoj metalnim okvirom, kasete ima pak na prednjoj strani običan otvor u obliku prozora —h—. Kod ovog oblika izvodjenja može se traka za podizanje —k¹—, koja viri na obe strane iz kasete —a—, pomerati u uzdužnom pravcu kasete —a—, pošto se njena ova kraja kreću po žljebovima za vodjenje u kasetinim uzdužnim obodima. Pri pisanju po napravi traka za podizanje —k¹— zauzima

u fig. 5 nacrtan gornji položaj, i tад је dovoljno, kao što je to tačkasto u fig. 5 označeno, da se traka — k^1 — pomeri na dole, da se napisano ili nacrtano na pišačoj površini opet izbriše. Po sebi se razume da je moguće, da se postavi više samostalno pomerljivih traka — k^1 —. Kad kad može traka, koja briše napisano ili nacrtano da bude na sredini podeljena, da bi tako po volji dizala jednu ili drugu stranu površine za pisanje od lapljive podloge.

Patentni zahtevi:

1. Uredjenje za pisanje i crtanje, kod koga je iznad jedne mrko obojene nešto lepljive podloge rasporedjen u danom slučaju providni list od hartije ili tome slično i koji je pokriven providnim zaštitnim slojem, i koje se pismo ili crtež za pisaljke vrši time, što pisaljka pritiskuje hartiju na izvučenim mestima o podlogu, naznačeno time, što je izmedju lepljive podloge i lista hartije ili tome slično, rasporedjena jedna celishodna pantličasta naprava ili tome slično, koja se prema papiru relativno pomera i pri svome pomeranju od podloge opet odvaja delove hartije, koji se lepe za istu podlogu, što ima kao posledicu brisanja napisanog i nacrtanog.

2. Uredjenje za pisanje i crtanje po zahtevu 1, naznačeno time, što je iznad providnog lista hartije ili tome slično rasporedjen providan zaštitni sloj od otpornog elastičnog materijala kao na pr., list od celona, celuloze čija se gornja površina upotrebljava kao površina za pisanje ili crtanje.

3. Uredjenje za pisanje i crtanje po zahtevu 1, naznačeno time, što je lepljiva podloga sa preko nje nameštenim, i u danom slučaju od zaštitnog sloja pokri-

venim listom hartije ili tome slično kao jedinstvena celina raporedjena da se može pomerati u kaseti, koja je na prednjoj strani snabdevena prozorastim izdubljenjima, tako da se ista može skoro sva po celoj svojoj dužini izvlačiti iz kasete, dok je izmedju obe zatvorene vodne kasete ivice za pisaču tablu i paralelno otvorenoj ivici kasete postavljena jedna traka ili konac tako, da on prolazi izmedju lista hartije i njegove lepljive podloge, tako da on pri izvlačenju iz kasete prave ploče za pisanje, koja se sastoji iz lepljive podloge i površine za pisinje ili crtanje izaziva od podloge odvajanje, za lepljivu podlogu, prilepljenih mesta na listu hartije i istovremeno sprečava potuuno izvlačenje same ploče za pisanje iz kasete.

4. Uredjenje za pisanje i crtanje po zahtevu 1 i 2, naznačeno time, što je pri izvlačenju prave ploče za pisanje ili crtanje kroz prozorastu otvor na prednjem delu kasete unutarnja vidljiva i pristupačna površina kasetinog naličja načinjena kao bočna tabla za pisanje ili je snabdevena proizvoljnim tiskom, koji odgovara nekom cilju.

5. Uredjenje za pisanje i crtanje, po zahtevu 1, naznačeno time, što je ploča za pisanje ili crtanje, koja se sastoji iz lepljive podloge i pisaće površine postavljena, da se ne može pomerati, u keseti snabdevenoj na prednjoj strani prozorastim rezom, dok je pantličasti pomerljivi deo za dizanje, koji ispada iz uzdužnih strana kasete, pomerljiv u uzdužnom pravcu kasete, pri čem je ovo pantličasto guralo tako rasporedjeno, da prelazi izmedju lepljive podloge i prave ploče za pisanje, tako da ono pri svom pomeranju odvaja prilepljena mesta na pisačoj površini od lepljive podloge.

